

Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen och lagen om beskattningsförfarande

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 105/1996 rd med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen och lagen om beskattningsförfarande. Riksdagen,

som i ärendet mottagit statsutskottets betänkande nr 37/1996 rd, har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/92) 108 § 4 mom. och 143 § 8 mom., av dessa lagrum 143 § 8 mom. sådant det lyder i lag av den 1 december 1995 (1333/95),

ändras 24 § 2 mom., 26 och 27 §§, 38 § 1 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 och 2 mom., 41 § 4 mom., 42 § 2 och 3 mom., 50 § 1 mom., 58 § 1 mom., 95 § 1 mom. 1 punkten, 96 § 4 mom. 1 punkten och 7 mom., 100 § 4 mom., 101 §, 108 § 3 mom. och 130 § 3 mom.,

av dessa lagrum 39 § 1 mom., 42 § 3 mom. och 50 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 30 december 1993 (1502/93) och 40 § 1 och 2 mom., 95 § 1 mom. 1 punkten samt 96 § 7 mom. sådana de lyder i lag av den 29 december 1994 (1465/94) samt

fogas till 24 § ett nytt 5 mom., till 41 § ett nytt 6 mom., till 45 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 29 december 1995 (1734/95) ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 63 a och 105 a §§, som följer:

24 §

Ändringar av verksamhetsformen

De utgifter för den överförda verksamheten som inte har dragits av vid beskattningen skall efter en sådan ändring av verksamhetsformen som avses ovan dras av på samma sätt som om ändringen inte hade skett. Under det skatteår då ändringen av verksamhetsformen sker får aktiebolaget av anskaffningsutgiften för överförda anläggningstillgångar och andra utgifter med lång verkningstid som avskrivningar dra av högst

ett belopp som motsvarar maximiavskrivningen under skatteåret minskat med beloppet av de avskrivningar som under skatteåret godtas i överlåtarens beskattning. En driftsreservering inräknas i rörelsens, yrkesutövarens eller sammanslutningens skattepliktiga inkomst för det skatteår då ändringen av verksamhetsformen skedde, enligt vad 46 a § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet stadgar.

Överför en fysisk person, ett dödsbo eller en sammanslutning sin näringsverksamhet eller sitt jord- eller skogsbruk till ett aktiebolag som skall bildas eller när ett öppet

bolag eller kommanditbolag ombildas till ett aktiebolag så som avses i denna paragraf, anses skatteåret för den skattskyldige eller den sammanslutning som föregick aktiebolaget gå ut när aktiebolaget antecknas i handelsregistret.

26 §

Insats i sammanslutning och privatuttag ur sammanslutning

När en delägare i en sammanslutning sätter in egendom eller rättigheter i sammanslutningen, skall i delägarens beskattning såsom överlåtelsepris betraktas egendomens eller rättighetens sannolika överlåtelsepris vid den tidpunkt då egendomen tillfördes sammanslutningen. I beskattningen av sammanslutningen skall motsvarande belopp betraktas såsom egendomens eller rättighetens anskaffningsutgift.

När en delägare i en sammanslutning tar ut fastighet, byggnad, konstruktion, värdepapper eller rättighet ur sammanslutningen, skall såsom överlåtelsepris betraktas egendomens eller rättighetens sannolika överlåtelsepris. Såsom överlåtelsepris för annan egendom, tjänst eller förmån som tas ut ur sammanslutningen betraktas den ursprungliga anskaffningsutgiften eller ett lägre sannolikt överlåtelsepris. Samma belopp som i beskattningen av sammanslutningen betraktas såsom överlåtelsepris skall i delägarens beskattning betraktas såsom anskaffningsutgift.

27 §

Upplösning

Vid beskattningen av ett samfund som upplöses skall såsom överlåtelsepris för den egendom som skiftas betraktas egendomens sannolika överlåtelsepris. Vid beskattningen av ett öppet bolag eller kommanditbolag som upplöses skall såsom egendomens, förmåns eller rättighetens överlåtelsepris betraktas ett belopp som motsvarar överlåtelsepriset vid privatuttag enligt 26 § 2 mom.

38 §

Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som skall fördelas

Företagsinkomst enligt 30 § som skall fördelas betraktas såsom kapitalinkomst till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. Har den skattskyldige under skatteåret inlett näringsverksamhet eller jordbruk, räknas kapitalinkomstandelen enligt den nettoförmögenhet som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket.

39 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i beskattningssammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av en beskattningssammanslutnings nettoinkomst av jordbruk betraktas efter avdrag av delägarens ränteutgifter för sammanslutningens jordbruk och hans för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarens andel av sammanslutningens förmögenhet.

40 §

Kapitalinkomstandelen av inkomstandel för delägare i näringssammanslutningar

En fysisk persons och ett dödsbos andel av resultatet av en näringssammanslutnings näringsverksamhet betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägarens andel av den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till näringssammanslutningens näringsverksamhet.

Om näringsammanslutningen har jordbruksinkomst, anses en delägars andel av denna utgöra kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 18 procents årlig avkastning på delägens andel av den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående skatteåret hörde till sammanslutningens jordbruk.

41 §

Uträkning av nettoförmögenhet

Om en bostad som den skattskyldige under skatteåret har använt såsom bostad för sig själv eller sin familj ingår i den förmögenhet som hänförs till sammanslutningens näringsverksamhet, skall värdet av bostaden dras av från delägens andel av sammanslutningens förmögenhet när kapitalinkomstandelen i 1 mom. beräknas.

När kapitalinkomstandelen beräknas enligt 38—40 §§ skall nettoförmögenheten enligt 1 mom. ökas med ett belopp som motsvarar 30 procent av de förskottsinnehållning underkastade löner inom näringsverksamheten eller jordbruket vilka har betalats ut under tolv månadersperioden omedelbart före skatteårets utgång.

42 §

Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag

Har en delägare som enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget under skatteåret såsom bostad för sig eller sin familj använt en bostad som hör till bolagets tillgångar, skall värdet av bostaden dras av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividend från bolaget bestäms.

Har i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare som enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till bolaget skuld hos bolaget eller har han använt en räntebelagd skuld för förvärv av aktier i bolaget, dras skulden av från värdet av hans

aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget bestäms.

45 §

Skatteplikt för överlåtelsevinst

Med vinst vid överlåtelse av egendom jämföras vinst av ett standardiserat terminsavtal. Vinsten beräknas dock utan att överlåtelsepriset minskas med det minimibelopp som avses i 46 § 1 mom.

50 §

Överlåtelseförlust

Förlust som har uppkommit vid överlåtelse av egendom skall dras av från vinst som erhållits vid överlåtelse av egendom under skatteåret eller de tre följande åren i den mån som vinst uppstår och förlusten inte beaktas när underskottet för kapitalinkomstslaget fastställs. Med överlåtelseförlust jämföras förfall av standardiserad option, förlust av standardiserat terminsavtal och sådan värdeminskning på värdepapper som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses slutlig.

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden

1) hänför sig till anskaffning eller grundlig reparation av en stadigvarande bostad för den skattskyldige eller hans familj (*bostadsskuld*),

2) avser en av staten eller Ålands landskapsstyrelse garanterad studieskuld (*studieskuld*),

3) hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*).

63 a §

Stöd för privat vård av barn

Vårdpeng, vårdtillägg eller kommunalt

tillägg för vård av barn enligt lagen om privat vård av barn (/) är förvärvsinkomst för den förälder eller annan vårdnadshavare till vilken inkomsten betalas. Betalas vårdpengen, vårdtillägget eller det kommunala tillägget direkt till den som sköter barnet, är betalningen dock inte inkomst för föräldern eller för den andra vårdnadshavaren utan för mottagaren.

95 §

Avdrag för inkomstens förvärvande

Den skattskyldige får från sin löneinkomst dra av

1) såsom avdrag för inkomstens förvärvande tre procent av löneinkomstens belopp, dock högst 1 800 mark,

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

Premierna för frivillig pensionsförsäkring är enligt 2 mom. avdragbara också i det fall att den i 2 mom. 2 punkten eller i 3 mom. angivna procentgränsen överskrids, om

1) den på den frivilliga försäkringen grundade pensionen tillsammans med de övriga pensionerna blir högst 5 000 mark,

Som frivillig pensionsförsäkring anses ålders- och familjepensionsförsäkring samt därtill ansluten invalid- och arbetslöshetspensionsförsäkring om pensionen enligt försäkringen skall betalas periodiskt varje halvår eller med kortare mellanrum under den försäkrades eller förmånstagarens återstående livstid eller under minst två år. Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas också folkpension.

100 §

Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen

Då fullt pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen räknas ut, anses som full folk-

pension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension i första kommungruppen.

101 §

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen skall från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst göras ett pensionsinkomstavdrag.

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas så att beloppet av full folkpension multipliceras med 1,37, varefter produkten minskas med beloppet av fullt grundavdrag och resten avrundas uppåt till följande hela hundramarksbelopp. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Är den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 70 procent av det överskjutande beloppet.

Då fullt pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen räknas ut, anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension i första kommungruppen.

En skattskyldig på vilken denna lag tillämpas betraktas såsom en annan persons make skall dock utan hinder av vad som stadgas ovan beviljas pensionsinkomstavdrag för make vid kommunalbeskattningen. Pensionsinkomstavdraget för make beräknas enligt 2 och 3 mom. Såsom full folkpension för make skall betraktas det belopp som under skatteåret har betalats till make såsom full folkpension i första kommungruppen.

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, förvärvsinkomst andel av utdelningsbar företagsinkomst samt förvärvsinkomst andel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i

sammanslutning.

Avdraget utgör 20 procent av det belopp varmed inkomsterna överstiger 15 000 mark. Avdraget är dock högst 5 500 mark. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 43 000 mark, minskar avdraget med två procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 43 000 mark.

108 §

Avdrag som beviljas dödsbon

De avdrag som nämns ovan görs dock från boets inkomst och inkomstskatt endast om den efterlevande maken inte har yrkat att de i första hand skall dras av från hans egna inkomster eller inkomstskatt.

130 §

Uträkningsgrunden för kommunalskatt

Med uttaxering per skattöre avses vid kommunalbeskattningen den inkomstskatte-

sats som nämns i 66 § kommunallagen(365/95).

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas för första gången vid beskattningen för 1997. Dess 50 § tillämpas dock första gången vid beskattningen för 1993.

Stadgandena i 24 § tillämpas om ändringen av verksamhetsformen har skett den 1 januari 1997 eller därefter. Tillämpades innan denna lag trädde i kraft på en skattskyldig stadgandena om make och beviljades han med stöd av 101 § 2 och 3 mom. inkomstskattelagen vid kommunalbeskattningen pensionsinkomststavdrag för kontinuerlig pensionsinkomst enligt de stadganden som gällde 1996, räknas hans pensionsinkomststavdrag vid kommunalbeskattningen enligt 101 § 2 och 3 mom. denna lag så länge som lagens stadganden om make tillämpas på honom.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut ändras 15 § 4 mom. och 16 § 4 mom. och 5 mom. lagen den 13 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/95) samt fogas till lagen en ny 91 a §, som följer:

15 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

Värdepappersförmedlare som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) skall för beskattningen tillställa skatteförvaltningen behövliga uppgifter om gjorda eller förmedlade värdepappersköp, om handelsparterna samt om de betalda köpesummorna. Förmedlaren skall också tillställa skatteförvalt-

ningen behövliga uppgifter om standardiserad options- och terminshandel och handelsparterna.

16 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Kreditinstituten och de finansiella instituten, staten, kommunerna, försäkrings- och

pensionsanstalterna, intressekontoren och arbetsgivarna skall för beskattningen tillställa skatteförvaltningen uppgifter om lån som beviljats skattskyldiga samt om lånens användningssyfte, kapital och ränta.

Kreditinstituten och de finansiella instituten, statskontoret och andra som bedriver värdepappershandel eller förmedlar värdepapper skall för beskattningen tillställa skatteförvaltningen uppgifter om eftermarknadsgottgörelser som skattskyldiga har betalt.

91 a §

Meddelande om kommunens inkomstskattesats

En kommun och församling skall senast den 17 november meddela skattestyrelsen

vilken inkomstskattesats och uttaxering per kyrkligt skatteöre som skall tillämpas. Inkomstskattesatsen anges med en fjärdedels procentenhets noggrannhet.

Har anmälan inte tillställts skattestyrelsen inom den tid som anges i 1 mom. eller den längre tid som skattestyrelsen har medgivit, får inkomstskattesatsen eller det kyrkliga skatteörets pris för det föregående året iaktas i beskattningen.

En förteckning över inkomstskattesatserna och det kyrkliga skatteörets pris publiceras i författningssamlingen.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 20 november 1996
